

INSPRAAKBRIEF BEZORGDE BURGER

Aan: De Gemeenteraad van Weststellingwerf

Van: Een bezorgde inwoner van de gemeente Weststellingwerf

Datum: 26 mei 2026

Betreft:

Zienswijze en kritische bevraging op het "Besluit bindend adviesrecht en verplichte participatie bopa's" (Registratienummer: Z2025-00007159)

Geachte leden van de gemeenteraad,

Met stijgende bezorgdheid heb ik kennisgenomen van het voorliggende 'Besluit bindend adviesrecht en verplichte participatie bopa's' (Registratienummer: Z2025-00007159) en de bijbehorende renvooiweergave (Bijlage 2), die op de agenda staan voor de openbare raadsvergadering van 8 juni 2026. Als burger en inwoner van onze gemeente wend ik mij tot u, omdat dit besluit in zijn huidige vorm uw kaderstellende en controlerende rol als volksvertegenwoordiging fundamenteel dreigt uit te hollen.

Kern van mijn zorg: Dit besluit legt de juridische loper uit voor het college van burgemeester en wethouders om grote, omstreden projecten — zoals het prestigieuze centrumplan inclusief de kostbare en maatschappelijk zwaar bekritiseerde ondergrondse parkeergarages — volledig buiten de gemeenteraad en buiten directe inspraak van de burger om te vergunnen.

Onder de nieuwe Omgevingswet is de hoofdregel dat het college beslist over buitenplanse omgevingsplanactiviteiten (bopa's), tenzij u als raad vooraf expliciet gebruikmaakt van uw bindend adviesrecht. Kijken we met een kritische, burgerlijke blik naar de voorliggende documenten, dan vallen direct de achterdeuren op waarmee de raad structureel buitenspel wordt gezet:

1. De sluiproute van bestaande "Beleidskaders" (Uitholling adviesrecht)

In de definitieve categorieënlijst (Bijlage 1) en de renvooiweergave is bij vrijwel elke grote categorie (zoals Wonen, Recreatie en Infrastructuur) de uitzonderingsclausule toegevoegd: *"tenzij de aanvraag in overeenstemming is met een door de gemeenteraad vastgestelde (structuur)visie of vastgesteld beleidskader."*

- **Het concrete risico:** Dit betekent dat het college bij het omstreden project voor de ondergrondse parkeergarage en het centrumgebied simpelweg kan beweren dat dit 'past binnen de algemene contouren van een reeds jaren geleden vastgestelde centrumvisie of een mobiliteitsplan'. Zodra het college die vink zet, vervalt uw bindend adviesrecht direct. Het college kan de omgevingsvergunning vervolgens in de beslotenheid van de wethouderskamers verlenen.

Kritische vraag aan de raad: Bent u bereid een blanco cheque te tekenen waarmee het college op basis van breed of verouderd beleid de regie over ingrijpende miljoenenprojecten volledig naar zich toe kan trekken, zonder dat u als raad nog een formeel veto heeft?

2. Het schrappen van de categorie "Gevoelige onderwerpen"

In de renvooiweergave (Bijlage 2) is te zien dat de cruciale categorie "Gevoelige onderwerpen" (oud artikel 8.1) definitief rood is doorgestreept en geschrapt onder het mom van 'rechtsonzekerheid'. Juist deze categorie diende als noodzakelijk vangnet voor maatschappelijk explosieve plannen die vooraf niet in regeltjes te vatten zijn. Het realiseren van een prestigieus park met diepe ondergrondse parkeerkelders waar burgers en politiek fel verdeeld over zijn, is de definitie van een politiek gevoelig onderwerp.

Kritische vraag aan de raad: Nu u uw eigen vangnet voor politiek gevoelige dossiers heeft weggestemd, hoe gaat u voorkomen dat het college een maatschappelijk omstreden project erdoor drukt dat net buiten de resterende 'harde' criteria valt? Welke formele juridische instrumenten resten u dan nog?

3. Onduidelijkheid over de geografische grenzen van toetsing

In de renvooiweergave is de term "de bebouwde kom" systematisch vervangen door het veel ruimere en provinciale begrip "bestaand stedelijk gebied". Tegelijkertijd is in de definitieve tabel van Categorie 1.1 de toevoeging "binnen de bebouwde kom, tenzij..." (die eerst groen gemarkeerd was als nieuwe tekst) weer geruisloos verdwenen. Deze vage en inconsistente definities scheppen grote rechtsonzekerheid voor de burger.

Kritische vraag aan de raad: Waarom sluiten de definitieve bijlage en de renvooiweergave hier niet op elkaar aan? Welke exacte geografische kaart hanteert het college straks om te bepalen of een ingrijpend bouwproject al dan niet aan de raad moet worden voorgelegd?

4. Het tandenloze karakter van de 'Verplichte Participatie'

Het besluit stelt trots dat wanneer een initiatiefnemer niet aan de participatie-eisen voldoet, de aanvraag "buiten behandeling kan worden gelaten". Echter, de landelijke wetgeving stelt dat participatie de verantwoordelijkheid is van de initiatiefnemer en dat het niet-participeren op zichzelf geen automatische weigeringsgrond mag zijn. Aangezien de gemeente Weststellingwerf zelf de initiatiefnemer och financier is van het prestigieuze park en de parkeergarages, is hier sprake van een slager die zijn eigen vlees keurt.

Kritische vraag aan de raad: Hoe onafhankelijk is de toetsing van de burgerparticipatie als het college zelf de warmste pleitbezorger is van het project? Hoe voorkomt u dat de verplichte participatie voor burgers verwordt tot een betekenisloze vinkjescultuur?

5. Een strategisch gekozen evaluatietermijn

Er is gekozen voor een evaluatietermijn van drie jaar (punt 'c' van het besluit). Dit betekent dat de evaluatie van dit machtsinstrument plaatsvindt in juni 2029. Dit valt exact in het hectische aanloopjaar naar de gemeenteraadsverkiezingen van 2030.

Kritische vraag aan de raad: *Waarom kiest u niet voor een evaluatie na twee of tweeënhalf jaar? Hierdoor kan de huidige raad, die de kaders nu vastlegt en de praktischeffecten (zoals rondom het centrumplan) meemaakt, de regels zelf nog tijdig bijsturen voordat er een wisseling van de wacht plaatsvindt.*

Conclusie

Als burger vraag ik niet om stilstand, maar wel om democratische controle, transparantie en een gemeenteraad die pal staat voor zijn inwoners en zijn eigen controlerende positie. Dit voorliggende BOPA-besluit institutionaliseert een bestuurscultuur waarin het college de vrije hand krijgt en de raad achteraf — als de vergunningen voor miljoenenprojecten al onomkeerbaar zijn verleend — pas mag toekijken.

Ik dring er bij u op aan om op 8 juni aanstaande niet blindelings in te stemmen met dit voorstel van het college. Eis dat de 'tenzij-clausules' rondom bestaand beleid worden geschrapt en neem grootschalige infrastructurele projecten och ondergrondse parkeervoorzieningen expliciet op als een categorie waarvoor áltijd een bindend adviesrecht van de raad geldt. Laat de burger niet buiten spel zetten.

Met vriendelijke en bezorgde groet,

Een bezorgde inwoner van de gemeente Weststellingwerf